

๒๒ ๒๓ ๒๔
๒๕ ๒๖ ๒๗
๒๘ ๒๙ ๓๐

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รหัสเรื่อง : ส19569 ร.ว. ก.ล.๐
รับที่ : ๐5127/59 ล.ว. ก.ล.๐
วันที่ : 29 มี.ค. 59 เวลา : 14:18

ที่ คค (ปคร) ๐๒๐๖/๑๕๒

กระทรวงคมนาคม

ถนนราชดำเนินนอก กทม. ๑๐๑๐๐

๒๙ มีนาคม ๒๕๕๙

เรื่อง รายงานผลการเจรจาการบินระหว่างไทย - ญี่ปุ่น

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี
๒. สำเนาและคำแปลบันทึกการหารือ (Record of Discussions) ระหว่างไทย - ญี่ปุ่น
ลงนามวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๕
๓. สำเนามติคณะกรรมการผู้แทนรัฐบาลเพื่อพิจารณาทำความตกลงว่าด้วยการขนส่ง
ทางอากาศกับรัฐบาลต่างประเทศเป็นประจำ ครั้งที่ ๒/๒๕๕๖ เมื่อวันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๕๖
๔. สำเนาและคำแปลร่างหนังสือแลกเปลี่ยนทางการทูตของไทยและญี่ปุ่น

ด้วยกระทรวงคมนาคมขอเสนอเรื่อง รายงานผลการเจรจาการบินระหว่างไทย - ญี่ปุ่น มาเพื่อให้
คณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่อง
และการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔(๓) เรื่องที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ หรือที่เกี่ยวกับ
องค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย โดยรองนายกรัฐมนตรี (นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์) กำกับบริหารราชการ
กระทรวงคมนาคมได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ ประเทศไทยและญี่ปุ่นได้จัดทำความตกลงว่าด้วยบริการเดินอากาศระหว่างกัน ลงนามเมื่อวันที่
๑๙ มิถุนายน ๒๕๔๖ (ค.ศ. ๑๙๕๓) เพื่อใช้เป็นความตกลงฉบับแม่บทในความสัมพันธ์ด้านการบิน และคณะผู้แทน
ทั้งสองฝ่ายได้จัดให้มีการหารือกันเป็นประจำ ครึ่งล่าสุดเมื่อวันที่ ๒๐ - ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ณ กรุงเทพฯ และได้จัดทำ
บันทึกการหารือ (Record of Discussions) ระหว่างราชอาณาจักรไทยและญี่ปุ่น ลงนามร่วมกันเมื่อวันที่ ๒๑
พฤศจิกายน ๒๕๕๕ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒

๑.๒ คณะกรรมการผู้แทนรัฐบาลเพื่อพิจารณาจัดทำความตกลงว่าด้วยการบินขนส่งทางอากาศ
กับรัฐบาลต่างประเทศเป็นประจำ ในคราวประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๕๖ เมื่อวันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๕๖ ได้มีมติรับทราบ
รายงานผลการเจรจาการบินดังกล่าวแล้ว รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓ ซึ่งกระทรวงคมนาคมจะต้อง
นำเสนอบันทึกการหารือและร่างหนังสือแลกเปลี่ยนทางการทูตเข้าสู่การพิจารณาของคณะรัฐมนตรีเพื่อขอความเห็นชอบ
ก่อนมอบให้กระทรวงการต่างประเทศดำเนินการแลกเปลี่ยนหนังสือทางการทูตยืนยันการมีผลใช้บังคับของบันทึก
การหารือดังกล่าวต่อไป รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๔

๒. เหตุผลและความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

ผลการเจรจาการบินระหว่างไทย - ญี่ปุ่น ได้มีการจัดทำบันทึกการหารือระหว่างกัน ซึ่งกระทรวง
การต่างประเทศจะต้องดำเนินการแลกเปลี่ยนหนังสือทางการทูต เพื่อยืนยันการมีผลใช้บังคับของบันทึกการหารือ
ดังกล่าวต่อไป ดังนั้น จึงจำเป็นต้องเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและ
การประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔(๓) เรื่องที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ หรือที่เกี่ยวกับ
องค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย

/๓.ข้อเท็จจริง

๓. ข้อเท็จจริง

ปัจจุบันแม้ว่าหน่วยงานด้านการบินของไทยจะประสบปัญหาเรื่องมาตรฐานความปลอดภัยด้านการบินที่ไม่ได้มาตรฐานตามที่องค์การการบินพลเรือนระหว่างประเทศกำหนด ส่งผลให้บางประเทศกำหนดมาตรการต่างๆ ต่อสายการบินของไทย โดยเฉพาะญี่ปุ่นที่ออกมาตรการไม่อนุญาตให้เครื่องบินเข้าเหล้าของประเทศไทย ทำการบินเข้าประเทศญี่ปุ่น อีกทั้งไม่อนุญาตให้สายการบินของไทยเพิ่มจำนวนเที่ยวบิน เปลี่ยนแบบอากาศยานที่จะให้บริการ และเพิ่มเส้นทางบินไปยังจุดใหม่ๆ ในประเทศญี่ปุ่นได้ โดยภายหลังฝ่ายญี่ปุ่นได้อนุญาตผ่อนผันเป็นรายกรณี หากเป็นไปตามเงื่อนไขที่ญี่ปุ่นกำหนด อย่างไรก็ตาม มาตรการดังกล่าวไม่เกี่ยวข้องกับงานด้านการเจรจาการบินระหว่างไทย - ญี่ปุ่น เนื่องจากการเจรจาการบินเป็นการตกลงเรื่องสิทธิการบินเพื่อเตรียมความพร้อมให้สายการบินของแต่ละฝ่ายสามารถขยายบริการและเครือข่ายการบินได้ในอนาคต เพื่อให้สามารถรองรับปริมาณการขนส่งทางอากาศที่มีแนวโน้มขยายตัวอย่างต่อเนื่อง เมื่อประเทศไทยได้แก้ไขข้อบกพร่องอย่างมีนัยสำคัญ ให้เป็นไปตามมาตรฐานที่องค์การการบินพลเรือนระหว่างประเทศกำหนดเรียบร้อยแล้ว สายการบินของไทยที่มีความพร้อมก็จะสามารถใช้สิทธิที่ได้ตกลงกันไว้ในบันทึกการหารือได้ทันที

๔. สารสำคัญ

บันทึกการหารือระหว่างไทย - ญี่ปุ่น ที่ลงนามเมื่อวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ มีสาระสำคัญ ดังนี้

๔.๑ ใบพิกัดเส้นทางบิน

คณะผู้แทนทั้งสองฝ่ายได้ตกลงเพิ่มใบพิกัดเส้นทางบินอีก ๑ เส้นทาง คือ เส้นทาง ข โดยระบุให้เป็นเส้นทางบินแบบเปิด สามารถทำการบินไปยังจุดต่างๆ ในญี่ปุ่นได้ยกเว้นโตเกียว (ท่าอากาศยานนาริตะ/ท่าอากาศยานฮาเนดะ) ทั้งนี้ เพื่อให้สายการบินของทั้งสองฝ่ายสามารถวางแผนการบริการให้เป็นไปตามแนวทางการเปิดเสรีเพิ่มมากขึ้น เส้นทางบินใหม่เป็นดังนี้

ฝ่ายไทย

เส้นทาง ก จุดต่างๆ ในไทย - จุดต่างๆ ในกัมพูชา และ/หรือ ลาว และ/หรือ เมียนมา และ/หรือ เวียดนาม - มะนิลา - ฮองกง - เกาซิง - ไทเป - โซล - จุดต่างๆ ในญี่ปุ่น - จุดพันใดๆ ในทั้งสองทิศทาง

เส้นทาง ข จุดต่างๆ ในไทย - จุดระหว่างทางใดๆ - จุดต่างๆ ในญี่ปุ่น ยกเว้นโตเกียว - จุดพันใดๆ ในทั้งสองทิศทาง

ฝ่ายญี่ปุ่น

เส้นทาง ก จุดต่างๆ ในญี่ปุ่น - จุดต่าง ๆ ในจีนแผ่นดินใหญ่ที่จะระบุภายหลัง และ/หรือ บนเกาะฟอร์โมซา - ฮองกง - มะนิลา - จุดต่าง ๆ ในกัมพูชา และ/หรือ ลาว และ/หรือ เมียนมา และ/หรือ เวียดนาม - จาการ์ตา - สิงคโปร์ - กัวลาลัมเปอร์ - จุดต่างๆ ในไทย - จุดพันใดๆ ในทั้งสองทิศทาง

เส้นทาง ข จุดต่างๆ ในญี่ปุ่น ยกเว้นโตเกียว - จุดระหว่างทางใดๆ - จุดต่างๆ ในไทย - จุดพันใดๆ ในทั้งสองทิศทาง

๔.๒ ความจุความถี่

คณะผู้แทนทั้งสองฝ่ายตกลงปรับปรุงถ้อยคำของสิทธิความจุความถี่ให้ชัดเจนมากขึ้น โดยยังคงสิทธิความจุความถี่ไว้เช่นเดิมคือ สายการบินที่กำหนดของทั้งสองฝ่ายทำการบินรับขนการจราจรเสรีภาพที่ ๓ และ ๔ ได้อย่างไม่จำกัดจำนวนเที่ยวบิน ทั้งเที่ยวบินรับขนผู้โดยสาร ผู้โดยสารผสมสินค้า และ/หรือ เที่ยวบินรับขนเฉพาะสินค้า โดยใช้อากาศยานแบบใดๆ ระหว่างจุดใดๆ ในญี่ปุ่น ยกเว้นท่าอากาศยานฮาเนดะ และจุดใดๆ ในไทย สำหรับการทำการบินไปยัง/มาจากท่าอากาศยานนาริตะให้เป็นไปตามการจัดสรรเวลาเข้า/ออกที่ท่าอากาศยานนาริตะ

๔.๓ สิทธิรับชมการจราจรเสรีภาพที่ ๕

คณะผู้แทนทั้งสองฝ่ายตกลงเพิ่มสิทธิรับชมการจราจรเสรีภาพที่ ๕ สำหรับเส้นทางบินใหม่ (เส้นทางบิน ข) โดยสายการบินที่กำหนดของแต่ละฝ่ายสามารถใช้สิทธิรับชมการจราจรเสรีภาพที่ ๕ ในการทำการบินได้อย่างไม่มีข้อจำกัดด้านความจุความถี่ ด้วยอากาศยานแบบใดๆ เพื่อสนับสนุนให้มีการทำการบินไปยังจุดต่างๆ ในญี่ปุ่นมากขึ้นยกเว้นการทำการบินไปยังโตเกียว (ท่าอากาศยานนาริตะและท่าอากาศยานฮาเนดะ)

๔.๔ การทำการบินโดยใช้ชื่อเที่ยวบินร่วมกัน (Code Sharing)

คณะผู้แทนทั้งสองฝ่ายตกลงปรับปรุงข้อบทว่าด้วยการทำการบินโดยใช้ชื่อเที่ยวบินร่วมกันเพื่อให้สอดคล้องกับร่างมาตรฐานของไทยและญี่ปุ่น

๔.๕ ความตกลงว่าด้วยบริการเดินอากาศ

คณะผู้แทนทั้งสองฝ่ายปรับปรุงข้อบทในความตกลงว่าด้วยบริการเดินอากาศระหว่างไทยและญี่ปุ่น ดังนี้

๔.๕.๑ ความปลอดภัยการบิน (Aviation Safety)

คณะผู้แทนทั้งสองฝ่ายตกลงแยกข้อบทเรื่องความปลอดภัยการบินออกจากข้อบทเรื่องการรักษาความปลอดภัยการบิน เพื่อให้มีความรัดกุมและชัดเจนมากขึ้น ซึ่งเป็นไปตามอนุสัญญาต่างๆ ที่ทั้งสองฝ่ายได้ตกลงไว้ และสอดคล้องกับมาตรฐานขององค์การการบินพลเรือนระหว่างประเทศ

๔.๕.๒ การรักษาความปลอดภัยการบิน (Aviation Security)

คณะผู้แทนทั้งสองฝ่ายตกลงแยกข้อบทเรื่องการรักษาความปลอดภัยการบินเป็นอีกข้อบทหนึ่ง โดยมีเนื้อหาเป็นไปตามร่างมาตรฐานที่ประเทศไทยจัดทำไว้กับประเทศต่างๆ

๕. ประโยชน์ที่จะได้รับ

๕.๑ การเจรจาการบินระหว่างไทย - ญี่ปุ่น มีสาระสำคัญ คือ เป็นการปรับปรุงสิทธิการบินต่างๆ ได้แก่ ใบพัดเส้นทางบิน ความจุความถี่ และสิทธิรับชมการจราจรเสรีภาพที่ ๕ ซึ่งจะทำให้สายการบินของทั้งสองฝ่าย มีความยืดหยุ่นในการวางแผนการให้บริการ และเปิดโอกาสให้สามารถเพิ่มบริการระหว่างกันได้มากขึ้น ส่งผลให้การขนส่งทางอากาศระหว่างประเทศทั้งสองขยายตัวเพิ่มมากขึ้น อันจะเป็นประโยชน์ต่อผู้โดยสาร ธุรกิจการขนส่งสินค้า อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว การค้า และการบริการระหว่างทั้งสองประเทศให้เจริญเติบโตอย่างมีศักยภาพ นอกจากนี้ ยังมีการปรับปรุงข้อบทในความตกลงว่าด้วยบริการเดินอากาศระหว่างไทยและญี่ปุ่น เพื่อให้มีความชัดเจนและสอดคล้องกับกฎหมายของทั้งสองประเทศมากขึ้นด้วย

๕.๒ ประเทศญี่ปุ่นเป็นหนึ่งในตลาดหลักของสายการบินของไทย แต่ละปีมีนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและญี่ปุ่นเดินทางไปมาระหว่างกันเป็นจำนวนมาก และมีแนวโน้มมากขึ้นเรื่อยๆ อันเนื่องมาจากรัฐบาลญี่ปุ่นได้ผ่อนคลายนโยบายการตรวจลงตราหนังสือเดินทางให้แก่นักท่องเที่ยวจากประเทศไทย ปัจจุบันมีสายการบินของไทยจำนวน ๒ สายการบิน ได้แก่ บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) และบริษัท ไทยแอร์เอเชียเอ็กซ์ จำกัด ทำการบินไปยังเมืองต่างๆ ในญี่ปุ่น รวมกันทั้งสิ้น ๑๒๔ เที่ยวบินต่อสัปดาห์ ขณะที่สายการบินของญี่ปุ่นทำการบินมายังไทยรวม ๖๙ เที่ยวบินต่อสัปดาห์ ทั้งนี้ คาดว่าในอนาคตจะมีสายการบินอื่นๆ เข้ามาแข่งขันในตลาดเพิ่มมากขึ้น โดยกระทรวงคมนาคมได้มีการเจรจาปรับปรุงสิทธิการบินเพื่อให้สามารถรองรับความต้องการของสายการบินในการขยายตลาดการบินดังที่กล่าวไว้ข้างต้นแล้ว

๖. ความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา และกระทรวงการต่างประเทศได้เคยเสนอความเห็นประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี เกี่ยวกับบันทึกความเข้าใจและหนังสือแลกเปลี่ยนทางการทูต ตามผลการเจรจาการbinระหว่างไทยและประเทศคู่ภาคีต่างๆ ว่า ไม่เข้าลักษณะเป็นหนังสือสัญญาที่กระทบต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจหรือสังคมของประเทศอย่างกว้างขวาง ตามที่มีการกำหนดขอบเขตหรือความหมายไว้ในมาตรา ๒๓ วรรคสาม ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ และไม่เข้าลักษณะหนังสือสัญญาตามมาตรา ๒๓ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญฯ ที่จะต้องได้รับความเห็นชอบจากสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

๗. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงคมนาคมขอเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา ดังนี้

๗.๑. ให้ความเห็นชอบในหลักการของบันทึกการหารือระหว่างไทย - ญี่ปุ่น ฉบับลงนามวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ และร่างหนังสือแลกเปลี่ยนทางการทูตของไทยและญี่ปุ่น

๗.๒. มอบให้กระทรวงการต่างประเทศดำเนินการแลกเปลี่ยนหนังสือทางการทูต ยืนยันการมีผลใช้บังคับของบันทึกการหารือดังกล่าวต่อไป โดยให้กระทรวงการต่างประเทศสามารถปรับแก้คำตามความเหมาะสมที่ไม่กระทบสาระสำคัญ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายอาคม เติมพิทยาไพสิฐ)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม

สำนักงานปลัดกระทรวง

สำนักความร่วมมือระหว่างประเทศ

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๕๖๓๘-๙

โทรสาร ๐ ๒๒๘๑ ๔๘๒๙, ๐ ๒๒๘๐ ๑๗๑๔